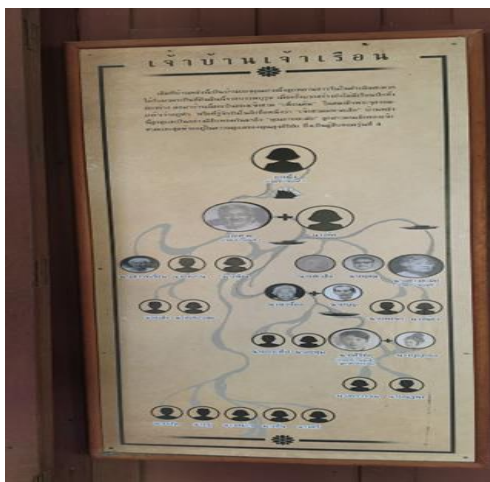

แบบการเก็บข้อมูลแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต (ประเภทสถานที่)
ศกร.ระดับตำบลดำเนินสะดวก ศกร.ระดับอำเภอดำเนินสะดวก
สำนักงาน ศกร.ประจำจังหวัดราชบุรี
ระบุชื่อแหล่งเรียนรู้..บ้านเจคฮวดมหาดเล็ก

บ้าน เจคฮวดมหาดเล็กในปัจจุบัน พร้อมทายาทรุ่นที่ 5 นายศักดิ์ชัย น้อยประเสริฐ

ภาพลำดับทายาท ของเจคฮวดมหาดเล็ก พร้อมภาพ บริเวณหน้าบ้านและป้ายสมัยรัชกาลที่ 5

ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อแหล่งเรียนรู้บ้านเจดิวชิมาตเล็ก.....
2. ชื่อ-สกุล วิทยากร.....นายศักดิ์ชัย น้อยประเสริฐ.....
3. ที่ตั้งแหล่งเรียนรู้/ที่อยู่วิทยากร.....83.....หมู่.....4.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....ดำเนินสะดวก.....อำเภอ/เขต.....ดำเนินสะดวก.....
จังหวัด.....ราชบุรี.....รหัสไปรษณีย์.....70130.....
- โทรศัพท์..... 06-3998-8842.....ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์.....
4. ช่องทางการติดตามอื่นๆ (Facebook, Line, Website, TikTok).....
5. ผู้รับผิดชอบ/ผู้ประสานงาน.....คุณชลิตา ภูงศ์ชัย ทายาทรุ่นที่หก โทรศัพท์ 06-3998-8842
6. แหล่งเรียนรู้มีระยะทางห่างจากถนนเส้นหลัก.....5..... กิโลเมตร
7. พิกัด ละติจูด-ลองจิจูด ของแหล่งเรียนรู้ 13.5183953 99.9474515,815
8. พิกัด GPS ของแหล่งเรียนรู้ <https://www.google.com/maps/place>
9. การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้เดินทางโดย.....รถยนต์ และทางเรือ
10. แหล่งเรียนรู้มีพื้นที่รองรับสำหรับจัดกิจกรรม จำนวน.....100.....คน
11. พื้นที่สำหรับจอดรถในแหล่งเรียนรู้อย่างน้อย.....50..... คัน
12. จุดบริการห้องน้ำ จำนวน.....2.....ห้อง
13. โต๊ะ จำนวน.....5.....ตัว เก้าอี้จำนวน.....50.....ตัว

สรุปสาระสำคัญของแหล่งเรียนรู้

ประวัติความเป็นมา

บ้านเรือนไทยริมน้ำอายุกว่าร้อยปีที่เคยได้รับเสด็จในหลวงรัชกาลที่5 โดยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.5) ได้เสด็จทรงเรือมาดพายมาตามลำพัง เมื่อเสด็จมาถึงบ้านนางผึ้ง จึงรับสั่งให้พายเรือเข้าไป นางผึ้งเห็นคนจอดเรือที่หน้าบ้านจึงร้องเชิญให้ขึ้นบ้าน แล้วสั่งให้ลูกชาย คือเจ๊กฮวด ยกกระบะใส่กับข้าวออกมา แล้วร้องเชิญให้พระองค์ทรงเสวยด้วยคำพูดธรรมดาในขณะที่พระองค์กำลังเสวย พระกระยาหาร เจ๊กฮวดนั่งจ้องพระองค์ท่านแล้วก็หันไปมองดูพระบรมฉายาลักษณ์ที่หิ้งบูชา แล้วกล่าวขึ้นว่า “คล้ายนักคล้ายนักขอรับ” พระองค์ท่านตรัสถามว่า “คล้ายนัก คล้ายนัก คล้ายอะไร” เจ๊กฮวดตอบว่าคล้ายพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงตรัสว่า ฉลาดและตาแหลมดี แล้วจึงตั้งเจ๊กฮวดให้เป็นมหาดเล็กผ่านมากกว่า 100 ปี “บ้านเจ๊กฮวดมหาดเล็ก” ยังคงพยายามรักษาสภาพดั้งเดิม รวมไปถึงถั่วขาม เครื่องใช้ และสำรับอาหาร ในครั้งนั้น โดยมีลุงเปี้ยก ซึ่งเป็นทายาทรุ่นที่ 3 เป็นผู้ดูแลสถานที่และคอยเล่าเรื่องราวให้คนรุ่นหลังที่แวะเวียนเยี่ยมชมได้ฟังกัน

ความเป็นมาของแหล่งเรียนรู้

พื้นที่ ตำบลดำเนินสะดวก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ชื่อที่ชาวบ้านเรียกว่า “บ้านเจ๊กฮวดมหาดเล็ก” น่าจะเป็นชื่อเรียกท้องถิ่นของชุมชนบริเวณ บ้านเจ๊กฮวด / บ้านเจตั่ว ซึ่งอยู่ในเขตหมู่ที่ 3-4 ของตำบลดำเนินสะดวก และมีความเกี่ยวข้องกับคลองดำเนินสะดวกสายเดิม

ความเป็นมาที่เล่ากันในท้องถิ่นโดยสรุป มีดังนี้

- ชุมชนเกิดขึ้นหลังจากมีการ ขุดคลองดำเนินสะดวก ในสมัยรัชกาลที่ 4 (พ.ศ. 2409-2411) เพื่อเชื่อมแม่น้ำแม่กลองกับแม่น้ำท่าจีน ทำให้มีผู้คนเข้ามาตั้งถิ่นฐานตามแนวคลอง
- บริเวณนี้เดิมเป็นพื้นที่สวนและที่พักของผู้คนที่เดินทางค้าขายทางน้ำ จึงค่อย ๆ พัฒนาเป็นชุมชนถาวร
- คำว่า “เจ๊กฮวด” สันนิษฐานว่าเพี้ยนมาจากชื่อบุคคลเชื้อสายจีนที่เข้ามาทำสวนและค้าขายในพื้นที่ ซึ่งเป็นลักษณะที่พบได้บ่อยในชุมชนริมคลองของดำเนินสะดวก
- ส่วนคำว่า “มหาดเล็ก” เชื่อกันว่าเกี่ยวข้องกับบุคคลหรือครอบครัวที่เคยรับราชการฝ่ายมหาดเล็ก หรือเป็นชื่อเรียกพื้นที่ที่มีผู้เกี่ยวข้องกับราชสำนักมาตั้งถิ่นฐาน จึงกลายเป็นชื่อที่ชาวบ้านใช้เรียกต่อกันว่า “บ้านเจ๊กฮวดมหาดเล็ก”

หากต้องการใช้เป็น ข้อมูลประวัติชุมชนสำหรับรายงานหรือแผนที่ตำบลดำเนินสะดวก ผมแนะนำให้เขียนในลักษณะนี้ได้เลย:

บ้านเจ๊กฮวดมหาดเล็ก เป็นชุมชนเก่าแกริมคลองดำเนินสะดวก เกิดขึ้นภายหลังการขุดคลองดำเนินสะดวกในสมัยรัชกาลที่ 4 ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนและค้าขายทางน้ำ ชื่อชุมชนสันนิษฐานว่ามาจากชื่อผู้นำหรือเจ้าของพื้นที่เชื้อสายจีนที่เรียกว่า “เจ๊กฮวด” ร่วมกับคำว่า “มหาดเล็ก” ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้ที่เคยรับ

ราชการหรือมีความสัมพันธ์กับราชสำนัก ทำให้ชุมชนแห่งนี้เป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐานริมคลองของอำเภอดำเนินสะดวกมาจนถึงปัจจุบัน

กระบวนการจัดการเรียนรู้

เยี่ยมชม ร่องรอยประวัติศาสตร์การเสด็จประพาสต้น และ ร่องรอยการเสวยกระยาหาร ณ บ้านเจดฮวด มหาตเล็ก โดยมีกิจกรรมการเรียนรู้ จัดโดยประชาชนในพื้นที่ตำบลดำเนินสะดวก